

Kitap İncelemesi

Kore nasıl Kore oldu?

Müjgan Işık ^{1,*}

¹ Doktora Öğrencisi, Uluslararası İlişkiler, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, Türkiye. ORCID: 0000-0002-2708-4115.

* İletişim: mjgnsk@gmail.com

Andrew, Salmon. 2020. *Kore Nasıl Kore Oldu? (Modern Korea: All That Matters)*. İngilizce Aslından Çeviren: Cansen Mavituna. Metropolis Yayıncılık, İstanbul.

DOI: <http://dx.doi.org/10.38154/cjas.45>

2020 yılında dilimize kazandırılan kitap, bir Uluslararası Medya Kuruluşu olan Asia Times'ın Kuzeydoğu Asya muhabiri olan gazeteci-yazar Andrew Salmon tarafından 2014 yılında kaleme alınmıştır. Yazar çeşitli medya kuruluşlarında çalışmış ve Kore tarihi ile ilgili kitaplar yazmıştır. Kore tarihi ile ilgili yazdığı kitaplarla 2010 yılında Güney Kore Parlamentosu'nun 'Kore Dalgası' ödülüne ve 2016 yılında Kraliçe 2. Elizabeth onuruna verilen Britanya İmparatorluğu Üstün Hizmet Nişanı'na layık görülmüştür. Yazar günümüzde Asya çalışmaları alanında lisansüstü öğrenim görmekte ve Seul 'de yaşamaktadır.

Yazarın Güney Kore'de yaşıyor olması olayları yakından gözlemleme fırsatına sahip olduğundan dolayı Güney Kore hakkında geçmişten günümüze bir rehber kitabı niteliğinde olduğunu söylememiz mümkündür. Güney Kore hakkında bilgi edinmek isteyen, meraklı okuyucular için oldukça anlaşılır şekilde okuması rahat bir kitap. Kitap aynı zamanda yazarın kendi deneyimlediklerinden derlediği anekdotlarla da zenginleştirilmiştir. Çevirisi de oldukça akıcı ve anlaşılır. Kore hakkında dilimizde kısıtlı sayıda eser olduğu için konuyla ilgili bir başlangıç kitabı olabilecek niteliğe sahip olduğunu düşünüyorum. Beste Doğan tarafından tasarlanan kapak tasarımının da kitabı özetler nitelikte olduğunu ve kitap için merak uyandırdığını düşünüyorum.

Kitap 149 sayfadan ve 6 bölümden oluşmaktadır. Önsözünde Güney Kore'nin ileri teknoloji üreten bir süper güç olduğundan küresel ticaretin önde gelen oyuncularından ve Asya'nın en dinamik popüler gücü olduğundan bahseden yazar, ülkenin hızlı şekilde gerçekleşen ekonomik, siyasi ve toplumsal

kalkınma hikayesinin gelişmekte olan ülkeler için bir rehber olduğunu düşündüğünden bahsetmektedir. (s. 9) Aynı zamanda önsözünde Güney Kore ve Kuzey Kore'nin yeniden birleşmesinin oldukça zor olduğundan bahsederek kitabın ilerleyen sayfalarında bu zorluğun nedenlerini açıklamaktadır.

Bölünme ve Yıkım adlı ilk bölümde Kore Savaşı'nın başlamasına neden olan sebeplerden bahsederken diğer ülke ve uluslararası örgütlerin bu savaşa karşı olan tutumlarını da değerlendirmektedir. Güney ve Kuzey Kore'nin savaş sonunda nihai bir barış anlaşması imzalanmadığı için savaşın sonuçlarının hala bölgedeki insanların pek çoğunu etkilediğinden bahsetmektedir. (s. 26) Savaş sonunda Güney ve Kuzey Kore'nin dış dünyaya karşı olan tutumlarının birbirlerine oldukça zıt olduğunu belirtmektedir. Güney Kore'nin zenginleşme yolunu seçtiğini anlatırken Kuzey Kore'nin içe kapanarak fakirleştiğinin altını çizmektedir.

İkinci bölüm Ekonomik Mucize başlığı altında incelenmektedir. Güney Kore'deki değişimlerin ve dönüm noktası olan olayların yaşandığı sırada çocuk hatta bebek olan kişilerin günümüzde ülke gelişimi için çabalayan kişiler olduğunu anlatmaktadır. Güney Kore'de yaşanan değişim ve dönüşümün kolay olmadığından kimi zaman yükselişlerin kimi zaman düşüşlerin yaşandığından bahseden yazar günümüzde Güney Kore'deki küresel markaların nasıl ortaya çıktığına da değinmektedir.

Siyasi Mucize başlığıyla üçüncü bölümde Güney Kore'de siyasi açıdan aksaklıklarını ve bu aksaklıklar süresince toplumun ne gibi durumlara maruz kaldığını anlatmaktadır. Yaşanan bazı olayları Çin'deki Tiananmen olaylarına benzeten yazar, halkın gücünün siyasetin eksikliklerini nasıl tamamladığının altını çizmektedir. Ülkede halkın, başkanlarından hesap sorabiliyor olmasını demokrasi adına umut verici olarak görmekte ve Güney Kore'nin siyasi olarak başından geçen olayları genel hatlarıyla özetlemektedir.

Toplumsal Mucize başlığında Güney Kore'nin yaşadığı zor dönemlerde toplumun ne durumda olduğundan ve zamanla modernleşerek aştığı olay ve olguları anlatmaktadır. Güney Kore'nin farklı bir ülke olduğundan bahsederek ülkenin gelişmesi için atılan bazı adımlardan bahsetmektedir. Bu adımların mimari yapıların dönüştürülmesi, giyim tarzlarının değişimi, eğlence faaliyetlerini geliştirme ve genişletme olarak atıldığını belirtmektedir. Özellikle 1990'lı yıllardan beri yumuşak güç adına önemli adımlar attığını ve bu konu üzerinde fazlaca mesai harcadığını anlatmaktadır.

Beşinci bölüm olan Kuzeydeki Münzevi Krallık adlı başlığa dünyadaki kötülükler karşısında her an tetikte olmayı öğütleyen bir Kore atasözü ile başlayan yazar Güney Kore'nin sonu gelmeyen savaşlar yaşadığından ve bunlara karşı hem ideolojik değişimlerden hem de liderlerin değişimlerinden

bahsetmektedir. 1991 yılında Sovyetler Birliği'nin dağılması sonrasında Kore yönetiminin ticaret ve yardım kaynaklarını kaybettiğine ve bu kayıpların ülkeyi ne şekilde etkilediğine değinilmiştir. Bu kayıpların üzerine ülkede art arda seller yaşanmış buna bağlı olarak verimsiz hasatlar yaşandığı ve alınan önlemler yetersiz kaldığı için tarım sektörünün ne hale geldiğini açıklamıştır.

Son bölüm olan Quo Vadis Kore? Başlığında Kore'nin ne durumda olduğunu ve ilerleyen dönemlerde nelerle karşılaşabileceği hakkında çıkarımlarda bulunmaktadır. Güney Kore'nin gelişmiş ve kendini aşmış ülke olmasının yanında hala yaşamaya devam ettiği yapısal, kurumsal kusurlara, kültürel sorunlara değinmektedir. Eğitim sisteminin Güney Kore üzerindeki etkilerini ve eğitim sisteminde izlenen yolların neler olduğunu anlatmaktadır. Eğitimde yaşanan başarıları diğer ülkelerin gıpta ile baktığı ve alınan eğitimlerin toplumdaki yansımaları değerlendirilmiştir. Güney Kore'nin, Kuzey Kore ile ilgili neler düşündüğünü, birbirine zıt iki yolu seçen devletlerin gelecekte durumlarının ne olabileceği hakkında varsayımlarda bulunmaktadır. Olası bir birleşmenin Güney Kore'ye ne gibi dezavantajları olacağından Kuzey Kore'ye ise ne gibi avantajlar sağlayacağından bahsetmektedir.

Yazar, Kore'nin barışçıl yollarla olası bir birleşme sağlamasının sadece iki taraf için değil bölgedeki ülkeleri ve sistemi de yakından etkileyeceği, küresel anlamda oldukça olumlu sonuçlar doğuracağı öngörüsünde bulunmuştur. Bir birleşme durumunda Kuzeydoğu Asya bölgesinde stratejik bir savaş çıkma olasılığının da en az düzeye ineceğini belirten Salmon, küresel ekonomi için oldukça olumlu sonuçlar doğurabileceği değerlendirmesini de yapmıştır.

